

Przemówienie Dyrektora

Autor: LJ
14.11.2008.

Na akademii z okazji święta 11 Listopada, dnia, w którym Polska odzyskała niepodległość, dyrektor szkoły Dariusz Koclejda wygłosił przemówienie, które tym razem zostało odebrane przez młodzież w sposób jak najbardziej patriotyczny - czyli z uwagą i szacunkiem. A słowa wygłoszone przez pana dyrektora na to zasługuje. Bo w czym przejawia się współczesny patriotyzm? A patriotyzm młodzieży? Odpowiedź na te pytania wcale nie jest taka łatwa. W artykule dowiecie się, co na ten temat sądzi dyrektor VI LO.

Szanowni
Państwo!

90. rocznica odzyskania niepodległości stanowi niewątpliwie okazję do tego, by zastanowić się nad znaczeniem patriotyzmu w naszym życiu. Porównanie wysłuchanych wczoraj patetycznych słów z własnymi doświadczeniami winno skłonić każdego z tu obecnych do osobistego rachunku sumienia. Na początku XXI wieku pytanie o to, jak przejawia się miłość przeciwnego Polaka do ojczyzny, jest bardzo istotne. W czasach tzw. globalizacji modne stają się postawy kosmopolityczne. Wielu naszych rodaków deklaruje, że mogliby mieszkać w każdym kraju, który zapewniłby im wysoki standard życia. Inni - najczęściej przedstawiciele starszego pokolenia - przypominają, jak ważny byłby model patriotyzmu romantycznego; wszyscy, którym ów model byłby bliski, pragnęli walczyć, a nawet zginąć za ojczyznę. Niektórzy przywołują jeszcze pozytywistyczne pojmowanie miłości do ojczyzny - polegające na tym, by dla Polski przede wszystkim pracować. Pozostaje zapytać, która z propozycji jest nam najbliższa? Z pewnością jesteście my skłonni odrzucić poglądy kosmopolitów. Jaka jest jednak, atrakcyjna dla nas, życiowa droga w epoce globalizacji, droga do nowoczesnego patriotyzmu?

Sądzę, że odkrywa ją przed nami ktoś, kto uznany był za jednego z największych skandalistów XX wieku - Witold Gombrowicz. Autor "Ferdynand" stwierdził: Zarówno sztuka, jak i ojczyzna, same przez się niewiele znaczą. Znaczą one bardzo wiele, gdy człowiek poprzez nie, wiąże się z istotnymi, najważniejszymi wartościami bytu. Podkreślił - wyraz ojczyzna nie powinien być dla nas pustym, choć pięknie brzmiącym słowem - winien przede wszystkim oznaczać wartości, które są istotne dla naszego - wspólnego - społecznego życia. Gombrowicz pojmując w ten sposób patriotyzm - ustawił poprzeczkę bardzo wysoko. Nie wystarczy dużo i pięknie mówić o dobru Polski - trzeba jeszcze dać świadectwo przywiązania do wartości, jakie dla wszystkich Polaków są cenne. A z tym, niestety, w naszym życiu społecznym, mamy coraz większy kłopot...

Te wartości wybrali przed ponad 80 laty nasi przodkowie. Mężczyźni, którzy walczyli w powstaniach oraz głosowali "za Polskę" podczas plebiscytu, byli przekonani, że odrodzony po 123 latach niewoli kraj zapewni im ich poszanowanie. Owe wartości przypominała prasa, służył Wojciech Korfanty. Wydaje się, że tak bliskie ludziom zamieszkującym naszą ojczyznę - powinny być nieobecne tak i nam, Polakom, w roku 2008. Wszak i wielokulturowy świat w drugim dziesięcioleciu XX wieku i my, żyjący w wieku XXI musimy ciągle poszukiwać własnej tożsamości. Czym zatem dla młodzieży była Polska?

Czytując

¼ród³a z owego czasu czy nawet ulotki plebiscytowe, nale¿y stwierdziæ, ¿e Rzeczpospolita to dla nich przede wszystkim państwo, w którym deklarowano poszanowanie ludzkiej godno¶ci. Pogardzani przez Niemców, ¡l±zacy czuli satysfakcjê, i¿ s± doceniani przez swoich rodaków z pozosta³ych zaborów. To wzmacnia³o ich poczucie wspólnoty z innymi Polakami, których nie wahali siê nawet okre¶laæ mianem braci. Po up³ywie ponad 80 lat nale¿y podkre¶liæ, ¿e ów wzajemny szacunek by³ nie tylko przejawem patriotyzmu, ale i zachêc³, by mi³owaæ ojczyznê. Obserwuj±c wspó³czesn± scenê polityczn±, a nawet ogl±daj±c popularne programy telewizyjne, pozostaje tylko ubolewaæ, ¿e tak niewiele tego szacunku w naszych wzajemnych relacjach pozosta³o.

¡l±zacy,
marz±c o tym, by mieszkaæ w Polsce, dawali równie¿ ¶wiadectwo swojego przywi±zania do jêzyka przodków, który - w czasie kulturkampfu - by³ eliminowany z ¿ycia publicznego. W ksi±¿kach i czasopismach, pochodz±cych z koñca XIX wieku, mo¿emy przeczytaæ: Naród polski, który ma za sob± s³awne dzieje, wielkie pamie¶tki narodowe, wielkich mê¿ów, wojowników, uczonych duchownych i ¶wieckich, przy tem tak bogaty i wykszta³cony jêzyk, [&], nigdy w³asnej ojczyzny nie zapomni". Polszczyzna XXI wieku nie jest ju¿ prze¶ladowana. I byæ mo¿e dlatego tak ma³o o ni± siê troszczymy. Wystarczy pos³uchaæ codziennych rozmów: przekleñstwa, wulgaryzmy, nieuzasadnione zapo¿yczenia ra¿± co bardziej ¶wiadomych u¿ytkowników jêzyka. A przecie¿ dba³o¶¶æ o jego piêkno przez stulecia uznawana by³a za obowi±zek wszystkich patriotów.

O
mi³o¶ci do ojczyzny mo¿na mówiæ wiele. Trudniej o niej ¶wiadczyæ. Obchodz±c dzi¶ 90. rocznicê odzyskania przez Polskê niepodleg³o¶ci, chcia³bym tu zgromadzonym daæ tylko wskazówki do kszta³towania nowoczesnego patriotyzmu, przypominaj±c warto¶ci, jakimi s±: wzajemny szacunek i dba³o¶¶æ o polszczyznê. Wierno¶æ omówionym warto¶ciom sprawdza siê nie tylko w czasach trudnych dla Polski, ale tak¿e w naszym codziennym, SZKOLNYM ¿yciu. Czy potrafimy je doceniæ, jak docenili je ludzie, uczêszczaj±cy tutaj przed ponad 90 laty?

Moi Drodzy,

pamiêtajcie,
¿e patriot± nie jest siê tylko podczas wielkich zagro¿eñ, ale jest siê nim tak¿e, na co dzieñ wtedy, gdy szanuje siê symbole narodowe, kiedy dba siê o jêzyk polski, kiedy pamiêta siê o wa¿nych wydarzeniach, rocznicach - jak chocia¿by o tej 90 rocznicy odzyskania przez Polskê niepodleg³o¶ci. Patriotyzm to mi³o¶æ, a mi³o¶æ to wierno¶æ, w s³u¿bie, czego przyk³adem jest modlitwa Ks. Piotra Skargi cyt. " Wszchemog±cy, Wieczny Bo¿e, spu¶¶æ nam szerok± i g³êbok± mi³o¶æ ku braciom i najmilszej matce, Ojczy¼nie naszej, by¶¶my jej i ludowi Twemu, swoich po¿ytków zapomniawszy, mogli s³u¿yæ uczciwie". Piêkna to modlitwa, bo cz³owiek jest nie tylko dzieckiem rodziców, ale tak¿e dzieckiem swojego narodu, mniej lub bardziej w nim zakorzenionym.

Po
II wojnie ¶wiatowej w³adze Polski Ludowej usunê³y ¡wiêto Niepodleg³o¶ci z kalendarza, ale nie z serc Polaków. ¡rodowiska niepodleg³o¶ciowe nadal obchodzily kolejne rocznice 11 listopada 1918 roku. Dopiero w 1989 roku Sejm IX Kadencji przywróci³ narodowi to ¡wiêto.

Reasumuj±c

11 listopada jako narodowe święto Niepodległości skłania nas do refleksji nad patriotyzmem. Obchody święta Niepodległości Polaków mieszkających w kraju i na obczyźnie. To święto Polaków żyjących w Stanach Zjednoczonych, którzy świętują w tym dniu Dzień Weteranów, Polaków mieszkających w Kanadzie, którzy w tym dniu świętują Dzień Pamięci, Polaków za naszą obecnie wschodnią granicą, gdzie pochowana jest matka Józefa Piłsudskiego i serce marszałka. Ducha patriotyzmu Polaków podtrzymuj± zatem solidne korzenie.

{moscomment}